विकिस्रोतः

ബ്രഹ്മാണ്ഡപുരാണമ്/പൂർവഭാഗഃ/അധ്യായഃ 06 കല്പമന്വന്തരാഖ്യാന-വർണനം

സൂത ഉവാച

ഇത്യേവം പ്രഥമം പാദം പ്രകൃത്യർഥം പ്രകീർതിതമ് .

ശ്രുത്വാ തു സംഹൃഷ്ടമനാഃ കാപേയഃ സംശയായതി .. 1,6.1 ..

ആരാധ്യ വചസാ സൂതം തസ്യാർഥ ത്വപരാം കഥാമ് .

അഥ പ്രബ്യൃതി കല്പജ്ഞഃ പ്രതിസംധിഃ പ്രചക്ഷതേ .. 1,6.2 ..

സമതീതസ്യ കല്പസ്യ വർതമാനസ്യ ചാനയോഃ .

കല്പയോരന്തരം യത്ര പ്രതിസംധിശ്ച യസ്തയോഃ .

ഏതദ്വേദിതുമിച്ഛാമി യഥാവത്കുശലോ ഹ്യസി .. 1,6.3 ..

കാപേയേനൈവമുക്തസ്തു സൂതഃ പ്രവദതാം വരഃ .

ത്രൈലോക്യസ്യോദ്ഭവം കൃത്സ്നമാഖ്യാതുമുപചക്രമേ .. 1,6.4 ..

സൂത ഉവാച

അത്ര വൈ വർണയിഷ്യാമി യാഥാതഥ്യേന സുവ്രതാഃ .

കല്പം ഭൂതം ഭവിഷ്യം ച പ്രതിസംധിശ്ച യസ്തയോഃ .. 1,6.5 ..

മന്വന്തരാണി കല്പേഷു യാനി യാനി ച സുവ്രതാഃ .

യശ്ചായം വർതതേ കല്പോ വാരാഹഃ സാംപ്രതഃ ശുഭഃ .. 1,6.6 ..

അസ്മാത്കല്പാത്തു യഃ പൂർവഃ കല്പോഽതീതഃ സനാതനഃ .

തസ്യ ചാസ്യ ച കല്പസ്യ മധ്യാവസ്ഥാം നിബോധത .. 1,6.7 ..

പ്രത്യാഗതേ പൂർവകല്പേ പ്രതിസംധിം വിനാനഘാഃ .

അന്യഃ പ്രവർത്തതേ കല്പോ ജനലോകാദയഃ പുനഃ .. 1,6.8 ..

വ്യുച്ഛിന്നപ്രതിസംധിസ്തു കല്പാത്കല്പഃ പരസ്പരമ് .

വ്യുച്ഛിദ്യന്തേ പ്രജാഃ സർവാഃ കല്പാന്തേ സർവശസ്തദാ .. 1,6.9 ..

തസ്മാത്കല്പാത്തു കല്പസ്യ പ്രതിസംധിർന വിദ്യതേ .

മന്വന്തരേ യുഗാഖ്യാനാമവിച്ഛിന്നാസ്തു സംധയഃ .. 1,6.10 ..

പരസ്പരാത്പ്രവർതന്തേ മന്വന്തരയുഗൈഃ സഹ .

ഉക്താ യേ പ്രക്രിയാർഥേന പൂർവകല്പാഃ സമാസതഃ .. 1,6.11 ..

തേഷാം പരാർദ്ധകല്പാനാം പൂർവേ യസ്മാത്തു യഃ പരഃ .

ആസീത്കല്പേ വ്യതീതേ വൈ പരാർദ്ധാത്പരമസ്തു യഃ .. 1,6.12 ..

കല്പാസ്ത്വന്യേ ഭവിഷ്യാ യേ ഹ്യപരാർദ്ധഗുണീകൃതാഃ .

പ്രഥമഃ സാംപ്രതസ്തേഷാം കല്പോം യോ വർതതേ ദ്വിജാഃ .. 1,6.13 ..

അസ്മിൻപൂർവേ പരാർദ്ധേ തു ദ്വിതീയഃ പര ഉച്യതേ .

ഏഷ സംസ്ഥിതകാലസ്തു പ്രത്യാഹാരസ്തതഃ സ്മൃതഃ .. 1,6.14 ..

അസ്മാത്കല്പാത്തതഃ പൂർവം കല്പോഽതീതഃ പുരാതനഃ .

ചതുര്യുഗസഹസ്രേതി സഹ മന്വന്തരൈഃ പുരാ .. 1,6.15 ..

ക്ഷീണേ കല്പേ തതസ്തസ്മിൻ ദാഹകാല ഉപസ്ഥിതേ .

തസ്മിൻകാലേ തദാ ദേവാ ആസന്വൈമാനികാസ്തു യേ .. 1,6.16 ..

നക്ഷത്രഗ്രഹതാരാശ്ച ചന്ദ്രസൂര്യാദയസ്തു തേ .

അഷ്ടാവിംശതിരേവൈതാഃ കോട്യസ്തു സുകൃതാത്മ നാമ് .. 1,6.17 ..

മന്വന്തരേ യഥൈകസ്മിൻ ചതുർദ്ദശസു വൈ തഥാ .

ത്രീണി കോടിശതാന്യാസൻ കോട്യോ ദ്വിനവതിസ്തഥാ .. 1,6.18 ..

അഥാധികാസപ്ത തിശ്ച സഹസ്രാണാം പുരാ സ്മൃതാ .

ഏകൈകസ്മിംസ്തു കല്പേ വൈ ദേവാ വൈമാനികാഃ സ്മൃതാഃ .. 1,6.19 ..

അഥ മന്വന്തരേഷ്വാസംശ്ചതുർദശസു ഖേ ദിവി .

ദേവാശ്ച പിതരശ്ചൈവ ഋഷയോഽമൃതപാസ്തഥാ .. 1,6.20 ..

തേഷാമനുചരാശ്ചൈവ പത്ന്യഃ പുത്രാസ്തഥൈവ ച .

വർണാശ്രമാതിരിക്താശ്ച തസ്മിൻകാലേ തു ഖേ സുരാഃ .. 1,6.21 ..

തൈസ്തൈഃ സായുജ്യഗൈഃ സാർദ്ധ പ്രാപ്തേ വസ്തുമയേ തദാ .

തുല്യനിഷ്ഠാഭവൻസർവേ പ്രാപ്തേ ഹ്യാഭൂതസംപ്ലവേ .. 1,6.22 ..

തതസ്തേഽവശ്യഭാവിത്വാദ് ബുദ്ധ്യാഃ പര്യാ യമാത്മനഃ .

ത്രൈലോക്യവാസിനോ ദേവാ ഇഹ താനാഭിമാനിനഃ .. 1,6.23 ..

സ്ഥിതികാലേ തദാ പൂർണേ ആസന്നേ പശ്ചിമോത്തരേ .

കല്പാവസാനികാ ദേവാസ്തസ്മിൻപ്രാപ്തേ ഹ്യുപപ്ലവേ .. 1,6.24 ..

തദോത്സുകാ വിഷാദേംന ത്യക്തസ്ഥാനാനി ഭാഗശഃ .

മഹർലോകായ സംവിഗ്നാസ്തതസ്തേ ദധിരേ മനഃ .. 1,6.25 ..

തേ യുക്താ നുപപദ്യന്തേ മഹതീം ച ശരീരികേ .

വിശുദ്ധിബഹുലാഃ സർവേ മാനസീം സിദ്ധിമാസ്ഥിതാഃ .. 1,6.26 ..

തൈഃ കല്പവാസിഭിഃ സാർദ്ധം മഹാനാസാദിതസ്തദാ .

ബ്രാഹ്മണൈഃ ക്ഷത്രിയൈർവൈശ്യൈസ്തദ്ഭവൈശ്ചാപരൈർജനൈഃ .. 1,6.27 ..

ഗത്വാ തു തേ മഹാർലോകം ദേവസംഘാശ്ചതുർദ്ദശ .

സ്തതസ്തേ ജനലോകായ സോദ്വേഗാ ദധിരേ മനഃ .. 1,6.28 ..

ഏതേന ക്രമയോഗേന യയുസ്തേ കല്പവാസിനഃ .

ഏവം ദേവയുഗാനാം തു സഹസ്രാണി പരസ്പരമ് .. 1,6.29 ..

വിശുദ്ധിബഹുലാഃ സർവേ മാനസീം സിദ്ധിമാസ്ഥിതാഃ .

തൈഃ കല്പവാസിഭിഃ സാർദ്ധം ജന ആസാദിതസ്തു വൈ .. 1,6.30 ..

തത്ര കല്പാന്ദശ സ്ഥിത്വാ സത്യം ഗച്ഛന്തി വൈ പുനഃ .

ഗത്വാ തേ ബ്രഹ്മലോകം വൈ അപരാവർത്തിനീം ഗതിമ് .. 1,6.31 ..

ആധിപത്യം വിമാനേ വൈ ഐശ്വര്യേണ തു തത്സമാഃ .

ഭവന്തി ബ്രഹ്മണാ തുല്യാ രൂപേണ വിഷയേണ ച .. 1,6.32 ..

തത്ര തേ ഹ്യവതിഷ്ഠന്ത പ്രീതിയുക്താശ്ച സംയമാൻ .

ആനന്ദം ബ്രഹ്മണഃ പ്രാപ്യ മുച്യന്തേ ബ്രഹ്മണാ സഹ .. 1,6.33 ..

അവശ്യഭാവിനാർഥേന പ്രാകൃതേനൈവ തേ സ്വയമ് .

മാനാർചനാഭിഃ സംബദ്ധാസ്തദാ തത്കാലഭാവിതാഃ .. 1,6.34 ..

സ്വപതോ ബുദ്ധിപൂർവം തു ബോധോ ഭവതി വൈ യഥാ .

തഥാതു ഭാവിതേ സേവാം തഥാനന്ദഃ പ്രവർതതേ .. 1,6.35 ..

പ്രത്യാഹാരൈരസ്തു ഭേദ്ദാനാം യേഷാം ഭിന്നാനി ശുഷ്മിണാമ് .

തൈഃ സാർദ്ധ വർദ്ധതേ തേഷാം കാര്യാണി കരണാനി ച .. 1,6.36 ..

നാനാ ത്വദർശിനാം തേഷാം ബ്രഹ്മലോകനിവാസിനാമ് .

വിനിവൃത്താധികാരണാം സ്വേന ധർമേണ തിഷ്ഠതാമ് .. 1,6.37 ..

തേ തുല്യലക്ഷണാഃ സിദ്ധാഃ ശുദ്ധാത്മാനോ നിരഞ്ജനാഃ .

പ്രാകൃതേ കരണോപേതാഃ സ്വാത്മന്യേവ വ്യവസ്ഥിതാഃ .. 1,6.38 ..

പ്രഖ്യാപയിത്വാ ചാത്മാനം പ്രകൃതിസ്ത്വേഷ തത്ത്വതഃ .

പുരുഷാന്യബഹുത്വേന പ്രതീതാ തത്പ്രവർതതേ .. 1,6.39 ..

പ്രവർതിതേ പുനഃ സർഗേ തേഷാം സാകാരണാത്മനാമ് .

സംയോഗേ പ്രകൃതിർജ്ഞേയാ മുക്താനാം തത്ത്വദർശിനാമ് .. 1,6.40 ..

തത്രോപവർഗിണാം തേഷാം ന പുനർമാർഗഗാമിനാമ് .

അഭാവഃ പുനരുത്പന്നഃ ശാന്താനാമർചിഷാമിവ .. 1,6.41 ..

തതസ്തേഷു ഗതേഷൂർധ്വം ത്രൈലോക്യേഷു മഹാത്മസു .

ഏതൈഃ സാർധം മഹർലോകസ്തദാനാസാദിതസ്തു വൈ .. 1,6.42 ..

തച്ഛിഷ്യാ വൈ ഭവിഷ്യന്തി കല്പദാഹ ഉപസ്ഥിതേ .

ഗന്ധർവാദ്യാഃ പിശാചാശ്ച മാനുഷാ ബ്രാഹ്മണാദയഃ .. 1,6.43 ..

പശവഃ പക്ഷിണസ്ചൈവ സ്ഥാവരാശ്ച സരീസൃപാഃ .

തിഷ്ഠത്സു തേഷു തത്കാലം പൃഥിവീതലവാസിഷു .. 1,6.44 ..

സഹസ്രം യത്തു രശ്മീനാം സ്വയമേവ വിഭാവ്യതേ .

തക്ഷപ്തരശ്മയോ ഭൂത്വാ ഏകൈകോ ജായതേ രവിഃ .. 1,6.45 ..

ക്രമേണോത്തിഷ്ടമാനാസ്തേ ത്രീംല്ലോകാൻപ്രദഹന്ത്യുത .

ജങ്ഗമാഃ സ്ഥാവരാശ്ചൈവനദ്യഃ സർവേ ച പർവതാഃ .. 1,6.46 ..

ശുഷ്കാഃ പൂർവമനാവൃഷ്ട്യാ സൂർയ്യൈസ്തേ ച പ്രധൂപിതാഃ .

തദാ തു വിവശാഃ സർവേ നിർദഗ്ധാഃ സൂര്യരശ്മി ഭിഃ .. 1,6.47 ..

ജങ്ഗമാഃ സ്ഥാവരാശ്ചൈവ ധർമാധർമാത്മകാസ്തു വൈ .

ദഗ്ധദേഹാസ്തദാ തേ തു ധൂതപാപായുഗാന്തരേ .. 1,6.48 ..

ഖ്യാതാതപാ വിനിർമുക്താഃ ശുഭയ ചാതിബന്ധയാ .

തതസ്തേ ഹ്യുപപദ്യന്തേ തുല്യരൂപൈർജനൈർജനാഃ .. 1,6.49 ..

ഉഷിത്വാ രജനീം തത്ര ബ്രഹ്മണോഽവ്യക്തജന്മനഃ .

പുനഃ സർഗേ ഭവന്തീഹ മാനസാ ബ്രഹ്മണഃ സുതാഃ .. 1,6.50 ..

തതസ്തേഷൂപപന്നേഷു ജനൈസ്ത്രൈലോക്യവാസിഷു .

നിർദഗ്ധേഷു ച ലോകേഷു തദാ സൂര്യൈസ്തു സപ്തഭിഃ .. 1,6.51 ..

വൃഷ്ട്യാ ക്ഷിതൗ പ്ലാവിതായാം വിജനേഷ്വർണവേഷു ച .

സാമുദ്രാശ്ചൈവ മേഘാശ്ച ആപഃ സർവാശ്ച പാർഥിവാഃ .. 1,6.52 ..

ശരമാണാ വ്രജന്ത്യേവ സലിലാഖ്യാസ്തഥാ നുഗാഃ .

ആഗതാഗതികം ചൈവ യദാ തത്സലിലം ബഹു .. 1,6.53 ..

സംഛാദ്യേമാം സ്ഥിതാം ഭമിമർണവാഖ്യം തദാഭവത് .

ആഭാതി യസ്മാത്സ്വാഭാസോ ഭാശബ്ദോ വ്യാപ്തിദീപ്തിഷു .. 1,6.54 ..

സർവതഃ സമനുപ്രാപ്ത്യാ താസാം ചാമ്ഭോ വിഭാവ്യതേ .

തദന്തസ്തനുതേ യസ്മാത്സർവാം പൃഥ്വീം സമന്തതഃ .. 1,6.55 ..

ധാതുസ്തനോതി വിസ്താരേ നചൈതാസ്തനവഃ സ്മൃതാഃ .

ശര ഇത്യേഷ ശീർണേ തു നാനാർഥോ ധാതുരുച്യതേ .. 1,6.56 ..

ഏകാർണവേ ഭവത്യാപോ ന ശീഘ്രാസ്തേന തേ നരാഃ .

തസ്മിൻ യുഗസഹസ്രാന്തേ സംസ്ഥിതേ ബ്രഹ്മണോഽഹനി .. 1,6.57 ..

താവത്കാലേ രജന്യാം ച വർതന്ത്യാം സലിലാത്മനാ .

തതസ്തു സലിലേ താസ്മിന്നഷ്ടാഗ്നൗ പൃഥവീതലേ .. 1,6.58 ..

പ്രശാന്തവാതേഽന്ധകാരേ നിരാലോകേ സമന്തതഃ .

ഏതേനാധിഷ്ഠിതം ഹീദം ബ്രഹ്മാ സ പുരുഷഃ പ്രഭുഃ .. 1,6.59 ..

വിഭാഗമസ്യ ലോകസ്യ പ്രകർതും പുനരൈച്ഛത .
ഏകാർണവേ തദാ തസ്മിന്നഷ്ടേ സ്ഥാവരജങ്ഗമേ .. 1,6.60 ..
തദാ ഭവതി സ ബ്രഹ്മാ സഹസ്രാക്ഷഃ സഹസ്രപാത് .
സഹസ്രശീർഷാ പുരുഷോ രുക്മവർണോ ജിതേന്ദ്രിയഃ .
ഇമം ചോദാഹരന്ത്യത്രശ്ലോകം നാരായണം പ്രതി .. 1,6.61 ..
ആപോ നാരാസ്തത്തനവ ഇത്യർഥാ നനുശുശ്രുമ .
ആപൂര്യമാണാസ്തത്രാസ്തേ തേന നാരായണഃ സ്മൃതഃ .. 1,6.62 ..
സഹസ്രശീർഷാ സുമനാഃ സഹസ്രപാത്സഹസ്രചക്ഷുർവദനഃ സഹസ്രകൃത് .
സഹസ്രബാഹുഃ പ്രഥമഃ പ്രജാപതിസ്ത്രയീമയോഽയം പുരുഷോ നിരുച്യതേ .. 1,6.63 ..
ആദിത്യവർണോ ഭുവനസ്യ ഗോപ്താ ഏകോ ഹ്യമൂർതഃ പ്രഥമസ്ത്വസോ വിരാട് .
ഹിരണ്യ ഗർഭഃ പുരുഷോ മഹാത്മാ സംപദ്യതേ വൈ മനസഃ പരസ്താത് .. 1,6.64 ..
കല്പാദൗ രജസോദ്രിക്തോ ബ്രഹ്മാ ഭൂസ്ത്വാസൃജത്പ്രഭുഃ .
കല്പാന്തേ തമസോദ്രിക്തഃ കാലോ ഭൂത്വാഗ്രസത്പുനഃ .. 1,6.65 ..
സ വൈ നാരായണോ ഭൂത്വാ സത്ത്വോദ്രിക്തോ ജലാശയേ .
ത്രിധാ വിഭജ്യ ചാത്മാനം ത്രൈലോക്യേ സംപ്രവർത്തതേ .. 1,6.66 ..
സൃജതി ഗ്രസതേ ചൈവ വീക്ഷ്യതേ ച ത്രിഭിഃ സ്വയമ് .
ഏകാർണവേ തദാ തസ്മിന്നഷ്ടേ സ്ഥാവരജങ്ഗമേ .. 1,6.67 ..
ചതുര്യുഗസഹസ്രാന്തേ സർവതഃ സ ജലാവൃതേ .
ബ്രഹ്മാം നാരായണാഖ്യസ്തു സ ചകാശേ ഭവേ സ്വയമ് .. 1,6.68 ..
ചതുർവിധാഃ പ്രജാഃ സർവാ ബ്രഹ്മശക്ത്യാ തമോവൃതാഃ .
പശ്യന്തി തം മഹർലോകേ കാലം സുപ്തം മഹർഷയഃ .. 1,6.69 ..
ഭൃഗ്വാദയോ യഥോദ്ദിഷ്ടാസ്തസ്മിൻ കാലേ മഹർഷയഃ .
സത്യാദയസ്തഥാ ത്വഷ്ടൗ കല്പേ ലീനേ മഹർഷയഃ .
തദാ വിവർത്യമാനൈസ്തൈർമഹത്പരിഗതം പരാമ് .. 1,6.70 ..
ഗത്യർഥാദൃഷതേർധാതോർനാമനിഷ്പത്തിരുച്യതേ .

യസ്മാദ്യഷതിസത്ത്വേന മഹത്തസ്മാന്മഹർഷയഃ .. 1,6.71 ..

മഹർലോകസ്ഥിതൈർദൃഷ്ടഃ കാലഃ സുപ്തസ്തദാ ച തൈഃ .

സത്ത്വാദ്യാഃ സപ്ത യേ ത്വാസൻകല്പേഽതീതേ മഹർഷയഃ .. 1,6.72 ..

ഏവം ബ്രഹ്മാ താസു താസു രജനീഷു സഹസ്രശഃ .

ദൃഷ്ടവന്തസ്തദാനീതാഃ കാലം സുപ്തം മഹർഷയഃ .. 1,6.73 ..

കല്പസ്യാദൗ സുബഹുലാ യസ്മാത്സംസ്ഥാശ്ചതുർദ്ദശ .

കല്പയാ മാസ വൈ ബ്രഹ്മാ തസ്മാത്കല്പോ നിരുച്യതേ .. 1,6.74 ..

സ സ്രഷ്ടാ സർവഭൂതാനാം കല്പാദിഷു പുനഃ പുനഃ .

വ്യക്താവ്യക്തോ മഹാദേവസ്തസ്യ സർവമിദം ജഗത് .. 1,6.75 ..

ഇത്യേഷ പ്രതിസംബന്ധഃ കീർതിതഃ കല്പയോർദ്വയോഃ .

സാംപ്രതം ഹി തയോർമധ്യേ പ്രാഗവസ്ഥാ ബഭൂവ ഹ .. 1,6.76 ..

കീർതിതസ്തു സമാസേന പൂർവകല്പേ യഥാതഥമ് .

സാംപ്രതം സംപ്രവക്ഷ്യാമി കല്പമേതം നിബോധത .. 1,6.77 ..

ഇതി ശ്രീബ്രഹ്മാണ്ഡേ മഹാപുരാണേ വായുപ്രോക്തേ പൂർവഭാഗേ ദ്വിതീയേ അനുഷങ്ഗാപാദേ കല്പമന്വന്തരാഖ്യാനവർണനം നാമ ഷഷ്ഠോഽധ്യായഃ

"https://sa.wikisource.org/w/index.php?title=ബ്രഹ്മാണ്ഡപുരാണമ്/പൂർവഭാഗഃ/അധ്യായഃ_06&oldid=218195"
ഇത്യസ്മാദ് പ്രതിപ്രാപ്തമ്

P R I YER 2 3 2024

8 ഡിസേമ്ബർ 2019 (തമേ) ദിനാങ്കേ 10:00 സമയേ അന്തിമപരിവർതനം ജാതമ്

പാഠം ക്രിയേടിവ കാ'മൻസ ഐട്രിബ്യൂശന/ശേയര-അലാഇക അഭിജ്ഞാപത്രസ്യ അന്തർഗതതയാ ഉപലബ്ധഃ അസ്തി; അന്യാഃ സംസ്ഥിത്യഃ അപി സന്തി . അധികം ജ്ഞാതുമ് അത്ര ഉപയോഗസ്യ സംസ്ഥിതിം പശ്യതു .